

Shrnutí hlavních poznatků

Demografický vývoj

- Jihočeský kraj má mezi kraji nejnižší hustotu zalidnění (64,0 obyvatel na km²), přičemž okres Prachatice má nejnižší hustotu zalidnění mezi všemi okresy České republiky.
- V Jihočeském kraji je nadprůměrný podíl obcí s malým počtem obyvatel. Méně než 200 obyvatel mělo v roce 2019 celkem 230 jihočeských obcí, tedy 37 % z celkového počtu obcí v kraji.
- Celkem 63,8 % obyvatel kraje žilo ve městech, v obcích do 200 obyvatel žilo jen 4,1 % obyvatel.
- Díky migraci se dlouhodobě zvyšoval počet obyvatel kraje. Migrační přírůstky počtu obyvatel měly úzkou souvislost se stěhováním ze zahraničí. Nejvíce přistěhovalých se přihlásilo k pobytu v okrese České Budějovice a z velké části se jednalo právě o přistěhovalé z ciziny.
- Cizinci (bez azylantů) se v kraji na obyvatelstvu podíleli z 3,6 %. Ke konci roku 2019 žilo na území kraje téměř 23 tis. cizinců a byl to zatím nejvyšší počet.
- Přirozená měna byla v kraji v roce 2019 v záporných hodnotách a snižovala příznivou hodnotu migrace.
- V roce 2019 byl v Jihočeském kraji průměrný věk matky při narození dítěte 30,6 let, při narození prvního dítěte 28,7 let.
- Mimo uzavřené manželství se v Jihočeském kraji narodilo 49,3 % dětí, přičemž se tento podíl meziročně snížil.
- Počty zemřelých v kraji se v roce 2019 proti předchozímu roku poměrně zvýšily a byly druhé nejvyšší za posledních 20 let. Nejčastější příčinou smrti byly nemoci oběhové soustavy.
- Míra potratovosti byla v kraji v roce 2019 nejnižší za posledních dvacet let.
- V posledních letech byla nejvyšší sňatečnost v roce 2018, během let se zvyšuje průměrný věk snoubenců. Rozvodovost byla v kraji nejnižší od roku 1990.
- Průměrný věk obyvatel kraje byl 42,8 let, u žen to bylo 44,1 let a u mužů 41,5 let. Dlouhodobě se zvyšuje naděje dožití. Ta byla u mužů vyšší než průměr ČR, u žen byla shodná.
- Obyvatelstvo Jihočeského kraje stárne a zvyšuje se tak hodnota indexu stáří. Před 20 lety byl tento podíl 82,0, koncem roku 2019 již na 100 dětí připadalo v kraji 129,3 seniorů.
- Poměr mezi aktivní a neaktivní (děti a senioři) složkou obyvatelstva se stále zvyšuje. Podíl dětské věkové skupiny se zvyšoval během posledních let jen nepatrně, výrazněji rostly počty seniorů. Naopak se zmenšoval podíl osob v produktivním věku.
- Ze zpracované Projekce obyvatelstva v krajích ČR do roku 2070 vyplývá, že počet obyvatel v kraji se bude zvyšovat přibližně do roku 2026, od tohoto roku už se předpokládá jeho postupné snižování až na 599,4 tis. v roce 2070.

Sociální vývoj

- V roce 2019 žilo v Jihočeském kraji 541,1 tisíc osob starších 15 let, z této kategorie obyvatel bylo 59,0 % ekonomicky aktivních. Dlouhodobě stoupal počet ekonomicky aktivních zaměstnaných ve věkové skupině 60 a více let.
- Míra ekonomické aktivity se meziročně snížila a v roce 2019 dosáhla hodnoty 59,0 %. U žen byla nižší než u mužů. U obou pohlaví došlo v roce 2018 a 2019 k meziročnímu snížení.

- V roce 2018 působilo necelých 54 % zaměstnaných v terciárním sektoru. Podíl zaměstnaných ve službách byl o téměř 7 procentních bodů pod republikovým průměrem.
- Z dlouhodobějšího pohledu mezi zaměstnanými převažovali zaměstnanci, jejichž podíl dosáhl v roce 2019 nejvyšší hodnoty (téměř 84 %). Podíl osob pracujících na vlastní účet byl od roku 2012 nejmenší.
- Obecná míra nezaměstnanosti byla v kraji v dlouhodobém pohledu druhá nejnižší. Meziročně se zvýšila a s hodnotou 1,8 % se kraj umístil v rámci ČR na 7. pozici.
- Počet evidovaných uchazečů o zaměstnání se dle MPSV meziročně snížil a byl nejnižší od roku 1998, naopak nabídka volných pracovních míst byla nejvyšší od roku 1990. V roce 2019 připadalo na 1 volné pracovní místo 0,5 uchazečů.
- Průměrná hrubá měsíční mzda v kraji podle výběrového šetření mezd dosáhla 32 707 Kč. Medián mezd činil 29 460 Kč.
- Počet lékařů v kraji vzrostl, v roce 2018 zůstal počet obyvatel připadajících na 1 lékaře druhým rokem stejný. Počet nemocničních lůžek se výrazně nezměnil.
- Výdaje na dávky nemocenského pojištění se zvyšovaly, největší podíl v roce 2019 tvořila výplata nemocenského. Naopak hodnota vyplacených dávek státní sociální podpory se meziročně snížila.
- Mezi držiteli průkazů osob se zdravotním postižením převažovaly průkazy ZTP. Průkaz OZP vlastnilo více žen než mužů.
- V Jihočeském kraji splňovalo podmínky pro výplatu některého z důchodů více než 180 tisíc osob. Počet důchodců meziročně vzrostl o 0,4 %.
- Z celkového počtu příjemců důchodů bylo 62,6 % osob pobírajících starobní důchod sólo. Starobní důchod v souběhu s důchodem vdovským nebo vdoveckým pobíralo 83,4 %.
- V souvislosti s dlouhodobým nárůstem počtu žáků základních škol přibylo od roku 2008 na území kraje 10 nových škol a 267 tříd. Počet studentů středních a vyšších odborných škol nadále klesal.
- Počet registrovaných trestných činů meziročně vzrostl, přesto byla v roce 2019 v kraji kriminalita druhá nejnižší za posledních dvacet let.
- Dopravní nehodovost se od roku 2010 zvyšuje, počet nehod vzrostl téměř o polovinu. V roce 2019 bylo evidováno 4 495 dopravních nehod.

Ekonomický vývoj

- Regionální HDP ve stálých cenách v Jihočeském kraji od roku 2014 rostl nejprve podprůměrným tempem, to ale v roce 2018 zrychlilo a bylo v mezikrajském srovnání druhé nejvyšší.
- Zásluhou nadprůměrného tempa růstu se v roce 2018 podíl kraje na celorepublikovém HDP meziročně zvýšil na 5,0 %; v žebříčku krajů podle HDP na 1 obyvatele se kraj vrátil na osmé místo.
- Ve struktuře hrubé přidané hodnoty v letech 2017 a 2018 klesal podíl sekundárního sektoru a rostl podíl terciárního sektoru.
- Míra investic měla klesající trend, v roce 2017 dosáhla 21,4 % a byla nejnižší od roku 2000.
- Výdaje na výzkum a vývoj se v letech 2017 a 2018 zvyšovaly. V roce 2018 se podílely na regionálním HDP 1,3 %, což byl mezi kraji devátý nejvyšší podíl.

- V roce 2019 se do registru ekonomických subjektů nově zaevidovalo 4,1 tis. nových subjektů, především podnikajících dle živnostenského zákona a společností s ručením omezeným.
- Sklizeň obilovin, brambor a píce byla v roce 2019 vyšší než v roce 2018, ale sklizeň řepky byla nižší. Výroba jatečných prasat a skotu oproti roku 2018 klesla, výroba jatečné drůbeže vzrostla.
- Počet zaměstnanců velkých průmyslových podniků a tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy v posledních letech spíše rostly. Orientace tržeb na přímý vývoz se od roku 2017 snižovala.
- Kraj se v roce 2019 podílel 20 % na celorepublikové výrobě a 5 % na celorepublikové spotřebě elektřiny. Spotřeba elektřiny v jihočeských domácnostech na 1 obyvatele byla druhá nejvyšší mezi kraji.
- Z objemu stavebních prací "S" provedených v tuzemsku v letech 2014 až 2018 bylo na stavbách v kraji realizováno 8 %. V přepočtu na 1 obyvatele byla stavební aktivita v kraji druhá nejvyšší po Praze.
- V letech 2014 až 2019 bylo v kraji dokončeno 9 tis. bytů, většina z nich v nových rodinných domech. Pětina z dokončených bytů byla v Českých Budějovicích.
- Počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních a jejich přenocování se od roku 2013 stále zvyšoval. V letech 2018 a 2019 přijelo víc zahraničních návštěvníků z Asie než z Evropy.

Životní prostředí

- Chráněná území v Jihočeském kraji se rozkládala na více než 2 tis. km², což bylo nejvíce v celé ČR.
- Pokračoval trend snižování podílu orné půdy zejména ve prospěch trvalých travních porostů.
- Těžba dřeva byla druhá nejvyšší od roku 2000, přičemž smrk se na ní podílel z více než 90 %. Nahodilá těžba zejména v důsledku poškození hmyzem činila více než 95 %.
- Vodné i stočné v Jihočeském kraji bylo nižší než republikový průměr.
- Nadále stoupala produkce komunálního odpadu, meziroční nárůst byl nejvyšší ze všech krajů. Na každého Jihočecha v roce 2019 připadalo 392 kg. Vzrostl také podíl tříděného odpadu, každý Jihočech v roce 2019 vytřídil průměrně 62 kg odpadu.
- Investice do životního prostředí po propadu v roce 2016 opět výrazně vzrostly.
- Kvalita ovzduší v kraji patří dlouhodobě k nejlepším v republice.